

**Dječji vrtić Potočić Tuheljski
Tuhelj 39A, 49215 Tuhelj**

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

Tuhelj, ožujak 2025.

Na temelju članka 21. stavka 1. Zakona o zaštiti od požara ("Narodne novine" broj 92/10 i 114/22), a u svezi s člankom 3. Pravilnika o sadržaju općeg akta iz područja zaštite od požara ("Narodne novine" broj 116/11), članka 50. Statuta Dječjeg vrtića Potočić Tuheljski (KLASA: 601-02/23-02/01, URBROJ: 2135-51-02-23-1 od 09. veljače 2023. godine) i suglasnosti Općinskog vijeća općine Tuhelj (KLASA:024-01/25-01/1, URBROJ: 2140-29-01-25-4 od dana 27. veljače 2025. godine), Upravno vijeće Dječjeg vrtića Potočić Tuheljski na svojoj 8. sjednici održanoj dana 03. ožujka 2025. godine donosi

PRAVILNIK O ZAŠTITI OD POŽARA

1. TEMELJNE ODREDBE

Članak 1.

Zaštita od požara obuhvaća skup mjera i radnji, normativne, organizacijske, tehničko-tehnološke, kadrovske, obrazovne, propagandne i druge prirode, koje se poduzimaju u cilju sprečavanja nastanka i širenja požara, zaštite ljudskih života i imovine.

Članak 2.

Ovim Pravilnikom utvrđuju se:

1. temeljne odredbe u svezi provedbe i unapređivanja zaštite od požara,
2. broj, naziv radnog mjesta i stručna sprema osoba zaduženih za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara,
3. obveze i odgovornosti vezano uz provedbu mjera zaštite od požara,
4. obveze i odgovornosti osoba s posebnim ovlastima i odgovornostima u provedbi mjera zaštite od požara,
5. način obavljanja unutarnje kontrole provedbe mjera zaštite od požara, te ovlaštenja, obveze i odgovornosti za obavljanje unutarnje kontrole,
6. način upoznavanja radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu prilikom stupanja na rad ili promjene radnog mjesta, odnosno prije obavljanja određenih radova i radnji od strane drugih osoba, te vođenja evidencije o tome,
7. način osposobljavanja radnika za rukovanje priručnom opremom i sredstvima za dojavu i gašenje početnih požara, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,
8. način osposobljavanja radnika za rad na radnim mjestima s povećanim opasnostima za nastanak i moguće posljedice od požara ili tehnološke eksplozije, prije stupanja na rad, periodične provjere znanja i vođenja evidencije o tome,

9. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara sa opisom zaduženja,
10. osobe zadužene za održavanje u ispravnom stanju instalacija i uređaja čija neispravnost može prouzročiti požar i eksploziju,
11. osobe zadužene za razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih organizacijskih i tehničkih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog povećanog požarnog rizika,
12. kretanje i ponašanje na prostorima ugroženim od požara ili eksplozije,
13. ustrojstvo motrenja, javljanja i uzbunjivanja o opasnostima od požara,
14. mjere zabrane i ograničenja iz zaštite od požara, te prostorije i prostori na koje se one odnose,
15. postupanje radnika u slučaju nastanka požara.

Članak 3.

Odredbe ovog Pravilnika odnose se na sve objekte i prostore Vrtića, kao i na sve uposlene radnike, u stalnom ili privremenom radnom odnosu ili na radu po posebnom ugovoru.

Članak 4.

Svaki radnik Vrtića dužan je provoditi mjere zaštite od požara na svom radnom mjestu i mjestu rada na način kako je to utvrđeno Zakonom o zaštiti od požara, podzakonskim aktima, odlukama tijela jedinice lokalne samouprave, ovim Pravilnikom i drugim posebnim uputama, uredbama, upozorenjima i zabranama.

Članak 5.

Radnici drugih poduzeća, koji obavljaju određene poslove za Vrtić u njegovim objektima ili prostorima, dužni su provoditi mjere zaštite od požara prema naputcima i naredbama radnika zaduženog za mjere zaštite od požara.

Osobu zaduženu za provođenje mjera zaštite od požara, prije početka izvođenja radova imenuje vanjski izvođač radova, koji je dužan ime te osobe navesti u zahtjevu za izdavanje dozvole za rad koje mu izdaje osoba zadužena za poslove zaštite od požara u Vrtiću.

2. BROJ, NAZIV RADNOG MJESTA I STRUČNA SPREMA OSOBA ZADUŽENIH ZA OBAVLJANJE POSLOVA ZAŠTITE OD POŽARA I UNAPREĐENJE STANJA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 6.

Vrtić je dužan imati zaposlenog radnika zaduženog za obavljanje poslova zaštite od požara i unapređenje stanja zaštite od požara, ili će sukladno čl. 20 st. 11. Zakona o zaštiti od požara obavljanje poslova zaštite od požara, ugovoriti s ovlaštenom tvrtkom.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara treba imati najmanje zvanje vatrogasca ili završeno srednjoškolsko strukovno obrazovanje u četverogodišnjem trajanju, te položen ispit za obavljanje poslova zaštite od požara.

3. OBVEZE I ODGOVORNOSTI VEZANO UZ PROVEDBU MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 7.

Obveze i dužnosti radnika u provedbi mjera zaštite od požara i eksplozija su:

- poduzimati, provoditi i držati se propisanih mjera zaštite od požara na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- upoznati se s odredbama ovog Pravilnika prije stupanja na rad i samostalnog obavljanja poslova na radnom mjestu;
- prije rasporeda na drugo radno mjesto upoznati se s propisanim i drugim mjerama zaštite od požara u svezi s novim poslovima na tom radnom mjestu;
- tijekom rada i nakon završetka radnog vremena, stalno pratiti i kontrolirati rad, funkcioniranje i ispravnost strojeva, uređaja, instalacija i drugih sredstava, u bližoj i široj radnoj okolini i svaki kvar ili neispravnost, koja bi mogla biti uzrokom nastanka požara, odmah prijaviti nadležnom voditelju;
- držati se oznaka upozorenja i naputaka za zaštitu od požara koje su postavljene na radnom mjestu i u radnom prostoru;
- pri obavljanju posla i rukovanju opasnim tvarima (zapaljive, otrovne i sl.) spriječiti njihovo prolijevanje, curenje po radnim površinama;
- brinuti se da pristup njegovu radnom mjestu bude slobodan i moguć, kako bi se nesmetano koristila oprema i sredstva za gašenje požara;
- odbiti rad na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije ako nisu osigurane mjere za zaštitu od požara i eksplozije;
- aktivno sudjelovati u gašenju požara na građevinama ili na prostoru Vrtića
- čuvati i pažljivo se odnositi prema opremi i sredstvima za gašenje požara, te prema oznakama upozorenja i znakovima postavljenim u radnom prostoru.

Članak 8.

Nepoštivanje i neprovođenje mjera zaštite od požara podliježe disciplinskoj odgovornosti.

Članak 9.

Povrede radne obveze, glede nepoštivanja i neprovođenja propisanih mjera zaštite od požara, mogu biti lakše i teže.

Članak 10.

Lakše povrede radne obveze glede nepoštivanja i neprovođenja propisanih mjera zaštite od požara su:

- neprovođenje propisanih mjera zaštite od požara, pri čemu nije nastao požar,
- nemaran odnos prema opremi i sredstvima za dojavu i gašenje požara,
- ne sudjelovati u gašenju požara i sprečavanju širenja požara ako su njime nastale manje materijalne štete nakon požara;
- nemarno ili nesavjesno obavljanje obveze u svezi sa zaštitom od požara, ako nije izazvan požar ili eksplozija, ili je nastala manja materijalna šteta,
- ne prijaviti voditelju ili osobi odgovornoj za zaštitu od požara pojave koja može prouzročiti nastanak požara ili eksplozije;
- odbiti rad duži od punog radnog vremena u slučaju kada se to iz preventivnih razloga zaštite od požara zahtjeva

Članak 11.

Teže povrede radne obveze glede nepoštivanja i neprovođenja mjera zaštite od požara su:

- ne provođenje naređenih mjera zaštite od požara,
- odbijanje i nesudjelovanje u osposobljavanju za zaštitu od požara.
- nesudjelovati u gašenju požara i sprečavanju nastanka širenja požara ako su nastale veće štete nakon požara, odnosno ako su uzrokovane lakše posljedice po zdravlje i život ljudi;
- nemarno ili nesavjesno obavljati radne obveze iz zaštite od požara čijim postupkom je uzrokovan požar ili eksplozija pa je došlo do posljedica po ljude ili imovinu;
- raditi na radnom mjestu s povećanim opasnostima od požara i eksplozije unatoč spoznaji da nisu osigurane mjere zaštite od požara, zbog čega je nastupila lakša posljedica za život i zdravlje ljudi i/ili imovinu;
- ne prijaviti voditelju ili odgovornoj osobi pojavu (kvar i sl.) koja može prouzročiti požar ili eksploziju, ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje ljudi,
- ne držati se propisa ili pravila iz zaštite od požara na radnim mjestima s povećanim opasnostima od požara, sukladno ovom Pravilniku o zaštiti od požara ako je time učinjena lakša posljedica za život i zdravlje ljudi i/ili imovinu;
- odbiti rad duže od punog radnog vremena u slučaju nastanka i gašenja požara ili u slučaju spašavanja imovine nakon gašenja požara ako je time nastala lakša posljedica za život i zdravlje ljudi i/ili imovinu;

4. OBVEZE I ODGOVORNOSTI OSOBA S POSEBNIM OVLASTIMA I ODGOVORNOSTIMA U PROVEDBI MJERA ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 12.

Posebne ovlasti i odgovornosti za provođenje mjera zaštite od požara u Vrčiću, imaju

- Ravnatelj Vrčića,
- Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara (domar)
- Neposredni rukovoditelji

Članak 13.

Ravnatelj Vrčića ima obvezu da:

- jednom godišnje razmotri stanje zaštite od požara,
- predloži izmjene Pravilnika o zaštiti od požara,
- razmatra po potrebi nalaze o požarno - preventivnim pregledima inspekcije zaštite od požara,
- osigurava uvjete za uklanjanje nedostataka utvrđenih u požarno - preventivnim pregledima,
- osigurava nadzor i kontrolu provođenja mjera zaštite od požara, putem voditelja radnih jedinica, osobe zadužene za obavljanje poslova zaštite od požara, te putem voditelja poslova zaštite na radu,
- poduzima mjere prema radnicima koji krše ili ne provode propisane i predviđene mjere zaštite od požara,
- planira i osigurava financijska sredstva za nabavku opreme i sredstava za gašenje požara.

Za neosiguranje financijskih sredstava za provođenje zakonom i podzakonskim aktima propisanih, naređenih te ovim Pravilnikom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije odgovoran je osnivač Vrčića.

Članak 14.

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara vrši, odnosno osigurava;

- kontrolu primjene propisa iz područja zaštite od požara na projektu za izgradnju novih i rekonstrukciju postojećih građevina i procesa, te kod nabavke opreme i sredstava za rad;
- kontrolu provedbe internih pravilnika i općih akata, te uputa za siguran rad,
- kontrolu kretanja, zadržavanja i rada pojedinaca i vanjskih izvođača radova, te izdavanje potrebnih dozvola za rad u prostorijama Vrčića;
- kontrolu osposobljenosti i uvježbanosti djelatnika u rukovanju sredstvima za siguran rad i sredstvima za gašenje požara;
- kontrolu izvršenih rekonstrukcija i adaptacija u pogonima i građevinama glede provođenja zaštite od požara;
- daje prijedlog za nabavu opreme i sredstava za dojavu i gašenje požara,
- kontrolu provođenja mjera zaštite od požara na radnim mjestima prilikom obavljanja svakog posla, te druge kontrole glede zaštite od požara a koje ovise o specifičnostima procesa rada;

- servisne preglede plinskih trošila u propisanim rokovima od godinu dana,
- provođenje ispitivanja plinskih instalacija na nepropusnost od strane nadležnog distributera plina, ili tvrtke koja je ovlaštena za predmetna ispitivanja
- servisne preglede automatskog sustava za dojavu požara, kao i uređaja za detekciju plina.
- redovno čišćenje dimnjaka i dimovodnih instalacija, u propisanim rokovima,
- redovne godišnje servisne preglede vatrogasnih aparata od strane ovlaštene tvrtke,
- periodična ispitivanja jednom godišnje hidrantske mreže i opreme, te uređaja za dojavu požara, kao i uređaja za detekciju plina.
- redovne preglede električnih instalacija i instalacija za zaštitu od udara munje, te uređaja za zaštitu od statičkog elektriciteta, u propisanim rokovima,
- osposobljavanje novozaposlenih radnika za preventivnu zaštitu od požara i za gašenje početnih požara,
- izdavanje odobrenja za zavarivanje koje se obavlja na mjestima povećane opasnosti od nastanka požara, odnosno na mjestima izvan za to namjenjenih prostorija i prostora, te u sklopu odobrenja propisuje voditelju radova, koje mjere zaštite od požara se trebaju poduzeti radi osiguravanja mjesta zavarivanja,

Članak 15.

Neposredni rukovoditelji osiguravaju i za to su odgovorni;

- da se prije početka i za vrijeme izvršenja radnih zadataka provode mjere zaštite od požara i eksplozija,
- kontroliraju primjenu propisanih ili naređenih mjera zaštite od požara na radnim mjestima i prostorima građevine za koje su zaduženi,
- nesmetan pristup vatrogasnim aparatima i drugim vatrogasnim uređajima i opremi,
- svakog radnika prije rasporeda na samostalno obavljanje poslova i radnih zadataka, upoznavaju s opasnostima od požara i eksplozija, te s mjerama zaštite od požara koje moraju primjenjivati na svom radnom mjestu i u tehnološkom procesu,

Članak 16.

Neposredni rukovoditelji odgovorni su za posljedice koje proizlaze iz obavljanja poslova na radnim mjestima, iz njegovog djelokruga, a za nepoštivanje propisanih, naređenih te ovim aktom određenih mjera zaštite od požara i eksplozije.

Članak 17.

Neposredni rukovoditelj čini **lakšu** povredu radne obveze iz zaštite od požara i eksplozija u slučajevima neizvršavanja obveza koje su propisane za sve radnike, i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz područja zaštite od požara pa zbog toga može nastati ili je nastala manja materijalna šteta na imovini.

Neposredni rukovoditelj čini **težu** povredu obveza iz zaštite od požara u slučajevima neizvršavanja obveza iz zaštite od požara koje su propisane za sve radnike i kada ne obavlja svoje posebne poslove iz zaštite od požara, pa je zbog toga nastala veća materijalna šteta za imovinu i lakše ili teže tjelesne ozljede radnika.

5. NAČIN OBAVLJANJA UNUTARNJE KONTROLE PROVEDBE MJERA ZAŠTITE OD POŽARA, TE OVLAŠTENJA, OBVEZE I ODGOVORNOSTI ZA OBAVLJANJE UNUTARNJE KONTROLE

Članak 18.

Unutarnju kontrolu provedbe mjera zaštite od požara, obavljaju;

- Ravnatelj/ica Vrtića
- Osoba zadužena za zaštitu od požara,
- Neposredni rukovoditelji

Članak 19.

Osoba zadužena za zaštitu od požara ima obvezu najmanje jednom godišnje izvjestiti Ravnatelja o stanju provođenja mjera zaštite od požara i ostalim problemima glede zaštite od požara.

Članak 20.

Osoba zadužena za zaštitu od požara surađuje po pitanjima zaštite od požara s neposrednim rukovoditeljem, nadležnom inspekcijom zaštite od požara, stručnim institucijama te vatrogasnim postrojbama.

Članak 21.

Kad osoba zadužena za zaštitu od požara utvrdi da su bitno narušene ili da se ne provode mjere zaštite od požara ili da prijeti neposredna opasnost od izbijanja požara, o tome će hitno izvjestiti ravnatelja.

Članak 22.

Prilikom obavljanja kontrole nad provođenjem mjera zaštite od požara utvrđenih zakonom, podzakonskim aktima, ovim Pravilnikom i posebnim napucima, osoba zadužena za zaštitu od požara ima prava i dužnosti:

- udaljiti radnika s radnog mjesta ako svojim postupcima neposredno ugrožava sigurnost ljudi i imovine (obavlja radnje s otvorenim plamenom, za što nema odobrenje; obavlja zavarivanje u ugroženom prostoru bez dozvole i sl.), te o tome izvjestiti ravnatelja;
- narediti prekid obavljanja svakog posla ili radnje kojom se neposredno ugrožava sigurnost ljudi i imovine;
- obaviti provjeru poznavanja rada s opremom i uređajima za gašenje požara, od strane radnika, a po potrebi ga uputiti na dodatno osposobljavanje;
- o nepoštivanju i neprovođenju propisanih mjera zaštite od požara pismeno će izvjestiti ravnatelja.

Članak 23.

Za provođenje nadzora i kontrole provedbe mjera zaštite od požara, osoba zadužena za zaštitu od požara, odgovorna je ravnatelju Vrtića.

Članak 24.

Neposredni rukovoditelji obavljaju kontrolu i nadzor nad provođenjem mjera zaštite od požara i eksplozije u radnim prostorijama i prostorima za koje su zaduženi.

O uočenim nedostacima sastavlja se zapisnik s prijedlozima i rokovima za njihovo uklanjanje.

Članak 25.

Dužnosti neposrednih rukovoditelja su:

- Udaljiti svakog radnika koji pri obavljanju poslova ne primjenjuje i ne provodi mjere zaštite od požara,
- Nakon završetka rada, prije odlaska iz radnih prostorija, provjeriti da li su poduzete potrebne mjere zaštite od požara,
- Prekinuti rad na radnom mjestu, sredstvu rada i u radnoj okolini, ako utvrdi da postoji izravna opasnost za nastanak i širenje požara,
- U slučaju opasnosti od nastanka požara sa osobom zaduženom za zaštitu od požara dogovoriti otklanjanje utvrđenih opasnosti, odnosno nedostataka,
- Obavijestiti ravnatelja i osobu zaduženu za zaštitu od požara o svakom nastalom požaru,
- U slučaju neizvršavanja obveza u primjeni mjera zaštite od požara, pokreće disciplinski postupak protiv radnika koji ne izvršava navedene obveze na svom radnom mjestu.

6. NAČIN UPOZNAVANJA RADNIKA S OPASNOSTIMA I OPĆIM MJERAMA ZAŠTITE OD POŽARA NA RADNOM MJESTU PRILIKOM STAUPANJA NA RAD ILI PROMJENE RADNOG MJESTA

Članak 26.

Prilikom stupanja radnika na rad, potrebno je provesti upoznavanje radnika sa izvorima opasnosti za nastajanje i širenje požara, mjerama zaštite od požara, te rasporedom opreme i sredstava za gašenje.

Upoznavanje radnika s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara, provodi neposredni rukovoditelj u suradnji sa osobom zaduženom za poslove zaštite od požara.

Nakon upoznavanja i primitka pismenih uputa, radnik potpisuje izjavu da je upoznat sa opasnostima i mjerama zaštite od požara na radnom mjestu na kojem radi.

Evidenciju izjava radnika da su poznati s opasnostima i općim mjerama zaštite od požara na radnom mjestu, vodi i ažurira osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara..

Osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara dužna je voditi evidenciju o upoznavanju radnika sa opasnostima i mjerama zaštite od požara.

Kod promjene radnog mjesta, radnik se dužan ponovno upoznati s opasnostima od požara, ako su opasnosti na tom radnom mjestu različite od opasnosti na prethodnom radnom mjestu.

7. NAČIN OSPOSABLJAVANJA RADNIKA ZA RUKOVANJE OPREMOM I SREDSTVIMA ZA GAŠENJE POŽARA

Članak 27.

Svi radnici Vrtića obvezni prisustvovati osposobljavanju za zaštitu od požara, na način i po programu propisanom zakonom i podzakonskim aktom kojim se uređuje program i način osposobljavanja pučanstva za provedbu preventivnih mjera zaštite od požara, gašenje požara i spašavanje ljudi i imovine ugrožene požarom.

Osposobljavanje se povjerava pravnoj osobi koja ima za to odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 28.

Osposobljavanje radnika po programu iz prethodnog članka organizira osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara, te o tome vodi posebnu evidenciju.

Članak 29.

Svake dvije godine planira se i organizira vježba s radnicima glede provedbe evakuacije i spašavanja te gašenja početnih požara.

Program vježbe priprema osoba zadužena za obavljanje poslova zaštite od požara, a potvrđuje ga ravnatelj.

8. NAČIN OSPOSABLJAVANJA RADNIKA ZA RAD NA RADNIM MJESTIMA S POVEĆANIM OPASNOSTIMA OD POŽARA I EKSPLOZIJE

Članak 30.

U Vrtiću se kao radna mjesta s povećanim opasnostima od požara smatraju radna mjesta na kojima radnici obavljaju slijedeće poslove;

- domar – rukovatelj kotlovnicom,
- kuhar

Domar – rukovatelj kotlovnicom,

Članak 31.

Poslove i radne zadatke domara – rukovatelja kotlovnicom može obavljati:

1. radnik sa srednjom stručnom spremom – (razina 4.1) trogodišnji nastavni program, te posebna osposobljenost za rukovatelja postrojenja / ložača centralnog grijanja, mora biti osposobljen za rad na siguran način, te osposobljen za preventivnu zaštitu od požara, gašenje početnih požara, i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

Kuhar

Članak 32.

Poslove i radne zadatke radnika na poslovima kuhara može obavljati:

1. radnik sa stručnom spremom – (razina 4.1) stečenom prema obrazovnom programu strukovnog područja za kuhara, mora biti osposobljen za rad na siguran način, te osposobljen za preventivnu zaštitu od požara, gašenje početnih požara, i za spašavanje ljudi i imovine ugroženih požarom.

9. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU OPREME I SREDSTAVA ZA GAŠENJE POŽARA SA OPISOM ZADUŽENJA

Članak 33.

Održavanje u ispravnom stanju opreme i sredstava za gašenje požara organizira osoba zadužena za poslove zaštite od požara, te čuva zapisnike i isprave ovlaštenih tvrtki o ispitivanju, s ostalom dokumentacijom u svezi zaštite od požara.

Povremeno, a najmanje jednom u tri mjeseca osoba za zaštitu od požara, kontrolira stanje svih uređaja, opreme i natpisa u svezi sa zaštitom od požara.

Članak 34.

Uređaji, oprema i sredstva namjenjena za gašenje požara u objektima Vrtića smiju se koristiti samo za tu namjenu i moraju se održavati u ispravnom stanju.

Članak 35.

Za gašenje požara većeg intenziteta, izvedena je unutrašnja hidrantska mreža. Za početno gašenje požara postavljen je određeni broj vatrogasnih aparata za gašenje početnih požara.

Članak 36.

Utvrđivanje ispravnosti aparata za gašenje početnih požara obuhvaća:

- a) redovni pregled i
- b) periodični servis.

Članak 37.

Redovni pregled vatrogasnih aparata obavlja voditelj poslova zaštite na radu, najmanje jednom u tri mjeseca.

Redovnim pregledom se utvrđuje:

- označenost, uočljivost i dostupnost vatrogasnog aparata,
- opće stanje vatrogasnog aparata,
- kompletnost vatrogasnog aparata,
- stanje plombe zatvarača, odnosno ventila vatrogasnog aparata,
- i druge radnje propisane u uputi proizvođača.

Članak 38.

Periodični servis može se povjeriti samo ovlaštenoj pravnoj osobi ili radnji, koja za to ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Članak 39.

Periodični servis vatrogasnih aparata obavlja se jednom godišnje, u skladu sa zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju to područje, kao i unutarnji pregled spremnika vatrogasnih aparata i rokove obavljanja radnji propisuje proizvođač ili njegov ovlašten zastupnik.

Za redovno obavljanje servisnih pregleda vatrogasnih aparata, zadužena je osoba koja obavlja poslove zaštite od požara.

Članak 40.

Hidrantska mreža mora se ispitati jednom godišnje, sukladno zakonskim i podzakonskim propisima koji uređuju to područje.

Ispitivanje hidrantske mreže može se povjeriti samo ovlaštenoj pravnoj osobi, koja za to ima odobrenje Ministarstva unutarnjih poslova.

Redovno ispitivanje hidrantske mreže osigurava osoba zadužena za poslove zaštite od požara.

Članak 41.

Povremeno, a najmanje jednom u tri mjeseca osoba zadužena za zaštitu od požara vizualno kontrolira stanje svih uređaja, opreme i natpisa u svezi sa zaštitom od požara.

10. OSOBE ZADUŽENE ZA ODRŽAVANJE U ISPRAVNOM STANJU INSTALACIJA I UREĐAJA ČIJA NEISPRAVNOST MOŽE PROUZROČITI POŽAR I EKSPLOZIJU

Članak 42.

Od instalacija koje bi mogle izazvati požar ili omogućiti njegovo širenje na objektima i prostorima Vrtića, izvedene su;

- električne instalacije,
- instalacija prirodnog zemnog plina,
- instalacije za zaštitu od udara munje (gromobranska instalacija),
- dimovodna instalacija.

Članak 43.

Na električnim instalacijama obavlja se ispitivanje zaštite otpora izolacije i zaštite od napona dodira najmanje jednom u četiri godine ili nakon rekonstrukcije instalacije, a utvrđene nedostatke treba odmah ukloniti.

Članak 44.

Redovan pregled i ispitivanje instalacija za zaštitu od udara munje (gromobranske instalacije) obavlja se u rokovima utvrđenim tehničkim propisima.

Izvanredno ispitivanje gromobranske instalacije obavlja se:

- poslije svakog popravka instalacije,
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju.

O ispitivanju instalacija za zaštitu od udara munje vodi se revizijski književnik. U revizijskom književniku unose se podaci dobiveni mjerenjem, kao i eventualni potrebni popravci.

Članak 45.

Servisni pregledi i ispitivanje plinskih trošila (plinska kotlovnica, plinski štednjaci) obavlja se najmanje jednom godišnje od strane ovlaštenog servisa.

Obavljanje redovnih servisa i ispitivanja osigurava osoba zadužena za poslove zaštite od požara.

Članak 46.

Čišćenje dimnjaka obavlja se od strane dimnjačara kojem je jedinica lokalne samouprava izdala koncesiju, u rokovima koji su propisani odlukom, donijetom od predstavničkih tijela jedinice lokalne samouprave.

Za obavljanje redovnih pregleda i čišćenje dimovodnih instalacija zadužena je osoba za zaštitu od požara, koja o tome vodi i evidenciju.

Članak 47.

O svim kontrolnim radnjama i postupcima, kao i zapažanjima, propustima, nedostacima, oštećenjima i slično, osoba za zaštitu od požara vodi knjigu u koju će unijeti te podatke.

O utvrđenim nedostacima, kvarovima i oštećenjima na instalacijama, navedena osoba je dužna izvjestiti ravnatelja.

11. OSOBE ZADUŽENE ZA RAZRADU POSTUPAKA I PODUZIMANJE ODGOVARAJUĆIH MJERA ZAŠTITE OD POŽARA U SLUČAJEVIMA PRIVREMENOG POŽARNOG RIZIKA

Članak 48.

Razradu postupaka i poduzimanje odgovarajućih mjera zaštite od požara u slučajevima privremenog požarnog rizika obavljaju osoba zadužena za zaštitu od požara u suradnji sa neposrednim rukovoditeljem.

12. KRETANJE I PONAŠANJE NA PROSTORIMA UGROŽENIM OD POŽARA I EKSPLOZIJE

Članak 49.

Prostori u kojima je prisutna opasnost od požara i eksplozije smatraju se:

- prostor plinske kotlovnice
- kuhinja

U prostorima ugroženim od požara i eksplozije zabranjen je pristup neovlaštenim osobama, strogo je zabranjeno pušenje duhana, upotreba otvorenog plamena, te upotreba alata koji iskri.

Pristup u navedene prostorije i prostore ograničava se ograđivanjem te zaključavanjem, a ključeve čuvaju osobe koje imaju ovlaštenje za ulaz i rad u tim prostorima.

Za provedbu navedenih mjera zaduženi su i odgovorni rukovatelji tih postrojenja.

Članak 50.

Na prilazima, odnosno na ulazu u navedene prostore potrebno je postaviti znakove opasnosti i znakove zabrana:

- zabranjen ulaz neovlaštenim osobama
- opasnost od požara i eksplozije,
- zabranjeno pušenje.

13. USTROJSTVO MOTRENJA, JAVLJANJA I UZBUNJIVANJA O OPASNOSTIMA OD POŽARA

A) Motrenje

Članak 51.

Svaki radnik je dužan na svom radnom mjestu te u objektima i prostorima Vrtića motriti eventualnu pojavu požara i na nju reagirati.

Radnik je dužan uočenu opasnost od požara odmah javiti svojem neposrednom rukovoditelju ili osobi zaduženoj za zaštitu od požara.

U slučaju nastanka požara radnik je dužan odmah obavijestiti o tome svojeg neposrednog rukovoditelja ili svoje kolege na mjestu rada, evakuirati djecu iz ugrožene zone te po mogućnosti ugasiti požar u samom početku.

B) Uzbunjivanje

Članak 52.

Uzbunjivanje radnika te drugih osoba koje se mogu zateći u prostorijama ili prostorima Vrtića obavljaju neposredni rukovoditelji.

Uzbunjivanje se vrši osobno, telefonom ili ručnom, odnosno električnom vatrogasnom sirenom. Način uzbunjivanja ovisi o datim uvjetima i mjestu nastanka požara.

Ukoliko se uzbunjivanje vrši ručnom ili električnom vatrogasnom sirenom požarni alarm daje se sa tri jednolična znaka u trajanju od po 20 sekundi sa dvije međupauze od po 15 sekundi.

Članak 53.

Sve osobe zatečene u prostoriji ili na prostoru na kojem je buknuo požar ili ako je dan znak za uzbunu dužne su bez panike evakuirati djecu iz ugrožene zone, napustiti prostorije, odnosno radne prostore.

Ukoliko je požar nastao u radnoj ili skladišnoj prostoriji, zadnji prostoriju napušta neposredni rukovoditelj, odnosno osoba koja ga zamjenjuje.

Osoba koja posljednja napušta prostoriju dužna je, vodeći brigu o vlastitoj sigurnosti, zatvoriti sve otvore (prozore i vrata) te prekinuti ventilacijski sustav na glavnoj sklopki razvodnog ormara i isključiti električnu struju.

Članak 54.

O izbijanju požara za koji neposredni rukovoditelj, ili osoba za zaštitu od požara procjeni da se ne može ugasiti u početnoj fazi, ODMAH se telefonom pozivaju vatrogasci na tel. 193 ili Državna uprava za zaštitu i spašavanje na broj telefona 112.

14. POSTUPANJE RADNIKA U SLUČAJU NASTANKA POŽARA

Članak 55.

Svaki radnik koji prvi opazi neposrednu opasnost od nastanka požara ili opazi požar dužan je ukloniti opasnost, odnosno ugasiti požar, ako to može bez opasnosti za sebe ili drugu osobu.

Ako radnik to ne može učiniti sam, dužan je odmah obavijestiti ostale radnike i svojeg neposrednog rukovoditelja, odnosno dojaviti požar vatrogascima (tel. 193) ili Državnoj upravi za zaštitu i spašavanje (tel.112).

Članak 56.

Prilikom dojave požara treba govoriti polagano i razgovjetno, te dati slijedeće podatke:

- što se dogodilo (požar, eksplozija, što gori, i dr.)
- gdje se dogodilo (lokacija - adresa nastanka požara ili eksplozije),
- ima li ozlijeđenih osoba,
- tko javlja (ime i prezime dojavitelja, te broj telefona ili mobitela)
- sačekati povrata pitanja dežurne osobe (ima li još pitanja i potvrdu završetka razgovora)

Članak 57.

Za gašenje požara radnici smiju koristiti sva raspoloživa sredstva i opremu za gašenje požara.

Prije napuštanja radne prostorije i početka gašenja požara radnik na svom radnom mjestu mora:

- isključiti električnu struju,
- iznijeti na sigurno mjesto, ako je moguće, boce s plinom ili posude sa zapaljivim tekućinama;
- izvesti na siguran prostor motorna vozila,
- spriječiti nastanak panike prilikom izlaska iz radnih prostora.

Članak 58.

Nakon završetka akcije gašenja, osoba zadužena za zaštitu od požara i voditelj gašenja požara organiziraju dežurstvo zbog opasnosti od ponovnog izbijanja požara.

Dežurstvo se obavlja u vremenu u kojem bi moglo doći do ponovnog izbijanja požara.

Članak 59.

Po prestanku opasnosti i akcije gašenja korištenu opremu i sredstva treba dovesti u ispravno stanje i spremiti na predviđeno mjesto.

15. MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 60.

U cilju otklanjanja uzroka nastanka požara, spašavanja ljudi i imovine ugroženih požarom u građevinama kao i na prostorima oko njih, primjenjuju se mjere zaštite od požara koje se odnose na :

- projektiranje i izvođenje radova na adaptaciji i/ili rekonstrukciji na postojećim građevinama, odnosno projektiranje i izgradnju novih građevina i građevinskih dijelova, te ugradnju uređaja i opreme u njima;
- izvođenje i održavanje raznih instalacija (elektroinstalacija, plinskih, gromobranskih, ventilacijskih, toplinskih i sl.) tako da ne predstavljaju opasnost od požara;
- skladištenje i čuvanje zapaljivih tekućina i plinova u za to izgrađenim građevinama ili na prostorima;
- skladištenje sirovina, poluproizvoda i gotovih proizvoda a posebno lakozapaljivih , zapaljivih i drugih opasnih tvari;
- postavljanje raznih upozorenja, uputa, informacija i oznaka zabrana (o zabrani pušenja, unošenju otvorene vatre, zabrani zavarivanja i sl.);
- održavanju čistoće u poslovnim prostorima, odnosno uklanjanje otpadaka i drugih zapaljivih tvari, na za to određena mjesta;
- označavanje i održavanje ulaza, izlaza, prolaza i evakuacijskih putova unutar građevina i prostora oko njih za prilaz, odnosno prolaz vatrogasnih vozila;
- uporabu uređaja za grijanje i njihovo održavanje kao i druge mjere zavisno od postojećih opasnosti;
- opskrbljenost građevina i građevinskih dijelova vatrogasnim aparatima i drugom propisanom opremom i uređajima za gašenje požara,

Članak 61.

Prilikom određivanja mjera zaštite od požara koriste se postojeći zakonski i tehnički propisi i mjere zaštite (osnovne mjere zaštite od požara), a ostale mjere zaštite od požara reguliraju se ovim Pravilnikom kojim se propisuju dodatne mjere zaštite od požara.

15.1. OSNOVNE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 62.

Pod osnovnim mjerama zaštite od požara prema ovom Pravilniku smatraju se:

- 15.1.1. građevinske mjere zaštite od požara,
- 15.1.2. mjere zaštite od požara na električnim uređajima i instalacijama,
- 15.1.3. mjere zaštite od požara na instalacijama za zaštitu od udara munje (gromobranskim instalacijama),
- 15.1.4. mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima (prirodni zemni plin)
- 15.1.5. mjere zaštite od požara na instalacijama ventilacije i grijanja.

15.1.1. Građevinske mjere zaštite od požara

Članak 63.

Pod građevinskim mjerama zaštite od požara smatra se svaka građevinska aktivnost prilikom adaptacije ili gradnje čiji je cilj:

- zaštita osoba koje se nalaze u građevini i građevinskim dijelovima,
- zaštita drugih osoba koje se nalaze u neposrednoj blizini,
- sprečavanje širenja požara – lokaliziranje (prvenstveno izvan područja građevine i njenih dijelova),
- očuvanje vrijednosti dobara u građevini i građevinskim dijelovima, te
- očuvanje same građevine i njenih dijelova.

Članak 65.

Građevinske mjere zaštite od požara treba provoditi prilikom adaptacije, rekonstrukcije ili gradnje nove građevine ili dijela građevine.

Građevinske mjere zaštite od požara sastoje se od pregleda postojećeg stanja građevine i njenih dijelova, materijala i konstrukcije u određenim rokovima, te izvođenja građevinskih radova po dokumentaciji za koju je dana suglasnost.

- ***Vatrogasni pristupi***

Članak 65.

Vatrogasni pristupi su čvrste površine koje svojim parametrima (širina, radijus, nosivost i dr.) omogućavaju da vatrogasna i spasilačka vozila s opremom dođu do ugroženih građevina radi spašavanja ljudi i gašenja požara.

Vatrogasni pristupi moraju biti:

- vidljivo označeni sukladno hrvatskim normama,
- stalno prohodni u svojoj punoj širini.

- ***Izlazi i izlazni putovi***

Članak 66.

Cjelokupan prostor sa hodnicima i stubištima i drugim evakuacijskim putovima mora uvijek biti slobodan i prohodan.

Nagazna površina podova na ulaznim i izlaznim putovima ne smije imati nikakvih mehaničkih oštećenja, napuknuća, te ne smije biti neravna, niti imati nagle promjene visina.

Na izlazima i izlaznim putovima namijenjenim za evakuaciju smjer izlaza mora biti vidljivo označen natpisom i strelicom (standardnim simbolima) tako da su vidljivi danju i noću.

Osvjetljenje oznaka za evakuaciju može zamijeniti i izrada tih oznaka na fluorescentnoj podlozi.

Članak 67.

Putovi evakuacije moraju biti izvedeni i smješteni tako da neovisno vode na otvoren siguran prostor dovoljno prostran da osobama koje sudjeluju u evakuaciji omogući odmicanje od građevine te brzo i sigurno napuštanje tog prostora.

Najveća dužina puta evakuacije osoba do sigurnog prostora može iznositi 50 m u prizemnim i 30 m u katnim objektima.

Vrata na putovima evakuacije moraju biti izvedena tako da se mogu otvarati u namjeravanom smjeru evakuacije.

- *Otvori u zidovima*

Članak 68.

Sva vrata u građevini ili građevinskom dijelu moraju se lako zatvarati i otvarati.

Sva vrata moraju se otvarati u smjeru izlaza (evakuacije), a na vratima se ne smije mijenjati smjer otvaranja, niti se smiju privremeno ili stalno ukloniti.

Ako su vrata ostakljena, staklo na njima ne smije biti napuknuto ili razbijeno.

Svi prozori predviđeni za otvaranje moraju se lako dati otvarati i zatvarati s poda (ventus uređaji i sl.). Prozorska stakla ne smiju biti napuknuta ili razbijena.

- *Zidovi, stupovi i stropovi*

Članak 69.

Oštećenja na zidovima (pukotine, otpadanje) treba popraviti. Popravlja se s materijalom istih karakteristika kao i prijašnji.

U blizini zidova ili zidnih obloga od gorivog materijala ne smiju se postavljati naprave za zagrijavanje niti drugi izvori topline.

- *Dimnjaci*

Članak 70.

Dimnjaci se izvode, kao i ostale instalacije, na osnovu odobrenog projekta, kako ne bi predstavljali uzrok eventualnog požara.

Pregled dimnjaka treba obaviti prije početka loženja i nakon završetka sezone loženja, odnosno prema odluci predstavničkih tijela lokalne samouprave.

- *Prometnice i prilazi*

Članak 71.

Pristupne ceste i požarni putovi moraju biti stalno održavani glede sposobnosti za promet vozilima tako:

- da se čiste od snijega,
- da se na njima ne obavljaju nikakvi građevinski radovi (prekop) dok nije osiguran drugi pristup do građevina,
- da nisu zakrčeni vozilima te da su opskrbljeni odgovarajućom signalizacijom i znakovima.

Potrebno je osigurati da je na prostoru oko građevina omogućen pristup nadzemnim ili podzemnim hidrantima.

15.1.2. Mjere zaštite od požara na električnim instalacijama i uređajima

Članak 72.

U glavnom razvodnom ormaru kao i u razvodnim ormarićima u pojedinim prostorijama moraju biti postavljene jednopolne sheme električnih instalacija sa svim potrebitim podacima. Za isključenje električne energije nakon završenog rada ili u slučaju hitne potrebe (požar i sl.) moraju na odgovarajućim mjestima biti izvedene sklopke.

Članak 73.

Zabranjeno je upotrebljavati „krpane“, neispravne ili predimenzionirane električne osigurače kao i postavljati provizorne električne instalacije.

Topljivi osigurači i automatske sklopke moraju biti tako dimenzionirani da se vodovi ne mogu pregrijavati. Zamjena osigurača mora se obavljati samo originalnim ulošcima.

Kraj svakog osigurača i sklopke moraju biti postavljene oznake kojem strujnom krugu pripada osigurač i sklopka.

Izmjenu električnih osigurača ili druge poslove na električnim instalacijama i uređajima može obavljati samo ovlaštenu električar.

Članak 74.

Razvodni ormari moraju biti tako izvedeni da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama gdje su postavljeni.

Prostor oko razvodnih ormara mora uvijek biti slobodan. Razvodni ormari moraju biti zaključani kako bi se onemogućio pristup neovlaštenim osobama.

Ključevi ormara moraju se nalaziti kod električara iz službe održavanja ili na određenom mjestu u prostoriji domara.

Članak 75.

Sklopke u razvodnim ormarima moraju biti tako izvedene da odgovaraju uvjetima koji vladaju u pojedinim prostorijama te moraju odgovarati zahtjevima glede njihove namjene.

Na sklopkama moraju biti jasno označeni položaji “isključeno” (0) - “uključeno” (1).

Razvodni ormari sa sklopkama za isključivanje moraju se interno ispitivati svakih šest mjeseci.

Članak 76.

O svakom obavljenom pregledu i ispitivanju električnih instalacija i uređaja ispitivač je dužan izdati pisano izvješće iz kojeg će biti vidljivo koji su nedostaci prilikom pregleda utvrđeni i što se treba učiniti da se ukloni nedostatak glede zaštite od požara.

Električne instalacije i uređaji moraju se stalno održavati sukladno vrijedećim normama i odredbama propisa za određene elektro uređaje i instalacije.

15.1.3. Mjere zaštite od požara na instalacijama za zaštitu od udara munje

Članak 77.

Instalacija za zaštitu od udara munje (gromobranska instalacija) mora biti izvedena, održavana i postavljena tako da se spriječi mogućnost nastanka požara zbog atmosferskog pražnjenja.

O instalacijama za zaštitu od udara munje mora postojati tehnička dokumentacija i mora se voditi revizijska knjiga gromobranskih instalacija.

Članak 78.

Pregled instalacija za zaštitu od udara munje tijekom upotrebe mora se obavljati:

- poslije svakog popravka,
- nakon svakog udara munje u građevinu ili instalaciju,
- u redovitim periodičnim razmacima, zavisno od prirode građevine.

O svakom pregledu mora se sastaviti zapisnik u koji se unose sve vrijednosti dobivene pregledom i mjerenjem i iz njega se mora vidjeti da li je instalacija ispravna i koji su popravci eventualno potrebni na njoj.

15.1.4. Mjere zaštite od požara na plinskim instalacijama i trošilima (prirodni zemni plin)

Članak 79.

Na glavnom dovodu mora postojati brzo zatvarajući ventil za isključenje cjelokupne instalacije plina. Na svakom ogranku plinske mreže postojati na zaporni ventil za isključenje plina u slučaju kvara ili požara.

Plinska instalacija mora biti obojana žutom bojom, radi lakšeg raspoznavanja.

Plinska instalacija mora biti zaštićena od korozije, prekomjernog zagrijavanja i svih drugih kemijskih i mehaničkih oštećenja.

Članak 80.

Svaki uočeni kvar na razvodnoj mreži, kontrolnim instrumentima, zapornim i regulacijskim armaturama, sigurnosnim elementima, trošilima i drugo, mora rukovatelj trošila i svaka druga osoba koja uoči kvar, odmah prijaviti neposrednom rukovoditelju i obustaviti rad s trošilom. Održavanje i nadziranje ispravnosti može se povjeriti samo osposobljenim osobama iz ovlaštene tvrtke ili obrta.

15.1.5. Mjere zaštite od požara na instalacijama i uređajima grijanja i ventilacije

Članak 81.

Svi uređaji i instalacije grijanja i ventilacije moraju biti izvedeni tako da ne mogu uzrokovati požar. Način zagrijavanja, vrsta grijaćih tijela i njihov broj moraju odgovarati namjeni prostorije u kojoj se nalaze.

U prostorijama građevine i njenim dijelovima ne smiju se upotrebljavati rešoi, električne grijalice sa otvorenim grijaćima, električni radijatori, osim u za to posebno opremljenim prostorijama te uz prethodno pribavljen pristanak osobe zadužene za zaštitu od požara.

Zagrijavanje radnih i drugih prostorija treba provoditi radijatorima centralnog grijanja ili drugim priznatim uređajima (kaloriferi s toplim zrakom i sl.).

15.2. OSTALE MJERE ZAŠTITE OD POŽARA

Članak 82.

U određenim dijelovima građevine u kojima se drže ili koriste zapaljive i eksplozivne tekućine i plinovi, drugi lakozapaljivi materijali, zabranjeno je pušenje, upotreba otvorenog plamena, alata koji iskri te držanje i smještaj stvari koje su sklone samozapaljenju.

Smještaj i čuvanje navedenih stvari može se obavljati samo u posebnim građevinama ili posebnim skladišnim prostorima građevina koje su izgrađene za tu svrhu, a prema propisima o smještaju i čuvanju tih stvari.

Članak 83.

Zabranjeno je pušenje u svim radnim i skladišnim prostorima te u svim pogonskim prostorijama. Kontrolu provođenja ove zabrane dužni su kontrolirati neposredni rukovoditelji.

Otpadni materijali (papir, plastična i druga ambalaža, kao i drugi otpadni materijali) moraju se nakon završetka radne smjene iznijeti iz radnih i ostalih prostorija na za to određeno mjesto.

Članak 84.

Prilikom manipuliranja i u radu sa zapaljivim tekućinama i plinovima zabranjeno je: pušenje, upotreba iskrećeg alata i prinošenje otvorenog plamena.

16. PRIJELAZNE I ZAVRŠNE ODREDBE

Članak 85.

Odgovornost radnika ne može se isključiti za obveze u primjeni i provedbi zaštite od požara u Vrtiću, a koje su utvrđene ovim Pravilnikom.

Članak 86.

Izmjene i dopune ovog Pravilnika donose se na način propisan za njegovo donošenje.

Ovaj Pravilnik stupa na snagu osam dana nakon objave na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Vrtića.

KLASA: 601-02/25-02/01
URBROJ: 2135-51-02-25-5
Tuhelj, 03. ožujka 2025.

**PREDSJEDNICA
UPRAVNOG VIJEĆA
Katarina Špetić Matačić, mag.iur.**

Ovaj Pravilnik objavljen je na oglasnoj ploči i mrežnim stranicama Vrtića dana 04.03.2025. godine i stupa na snagu dana 12.03.2025. godine.

**RAVNATELJICA
Ana Ricijaš, univ.bacc.praesc.educ.**